

із запровадженням нової моделі електронної ідентифікації та послуг, електронної довірчої послуги. Також сформується новий правовий інститут, який умовно можна назвати інститутом електронних довірчих послуг. Виходячи із змісту відповідного законопроекту, за правовою природою він є міжгалузевим та має комплексний характер.

Література:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода від 27 червня 2014 р. // Офіційний сайт ВРУ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
2. Про електронні довірчі послуги: Проект Кабінету Міністрів України Закону України № 2544/а від 31 серпня 2015. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56317.
3. Про затвердження Концепції реформування законодавства у сфері використання інфраструктури відкритих ключів та надання електронних довірчих послуг: Наказ Міністерства Юстиції України №668/5 від 10 квітня 2013 р.// Відомості Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v668-323-13>.

Пивовар Тетяна Вікторівна,

*студентка 3 курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Сафончик О.І.*

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ МАЛОЛІТНІМИ ТА НЕПОВНОЛІТНІМИ ОСОБАМИ

Кожен з нас живе та працює на власне благо, благо сім'ї та майбутніх поколінь. Саме тому бажання передати надбані за життя права та матеріальних цінностей є цілком природньою. Цивільне законодавство України стоїть на захисті інтересів кожного члена суспільства і дає можливість розпорядитися власними здобутками згідно з волею особи, або припису закону. Таким чином спадкове право гарантує усім особам можливість розпорядитися своїм майном на випадок смерті, визначивши в заповіті його долю. Цивільним кодексом України регламентовано порядок здійснення права на спадщину, однак реалізація даних норм на практиці може викликати певні труднощі, особливо коли спадкоємцем виступає малолітня або неповнолітня особа.

Різні аспекти спадкування завжди були предметом уваги багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як: М.Ю. Барщевський, О.В.Дзера, А.С.Довгерт, В.К.Дроніков, Ю.О.Заїка, Т.П.Коваленко, Н.С.Кузнецова, В.І.Серебровський, Є.І.Фурса, О.Є. Харитоновна, Е.Б.Ейдинова, Я.М.Шевченко. Проте, зазвичай, у працях названих науковців висвітлювалися лише основні проблеми спадкування. Отже, питання прийняття спадщини малолітніми та неповнолітніми особами і досі не втрачає своєї актуальності.

За загальним правилом, спадкоємцями за заповітом і за законом можуть бути фізичні особи, які є живими на час відкриття спадщини, а також особи, які були зачаті за життя спадкодавця і народжені живими після відкриття спадщини.

Законодавець з метою захисту прав малолітніх та неповнолітніх дітей закріплює безумовний принцип прийняття ними спадщини, тобто це означає, що якщо спадкоємці на момент відкриття спадщини були малолітніми чи неповнолітніми дітьми, і з якихось причин батьки або опікуни чи піклувальники не подали заяву про прийняття ними спадщини від імені та в інтересах дітей спадкодавця і не відмовилися від спадщини, вважається, що спадщину зазначені особи прийняли.

Особи, що досягли 14 років, мають право подати заяву про прийняття спадщини без згоди своїх батьків або піклувальника. Проте в нотаріальній практиці виникають випадки, коли неповнолітня особа не бажає приймати спадщину, але батьки, маючи протилежну думку, змушують її йти проти власної волі. Тож виникає питання: чи можуть прийняти спадщину батьки, піклувальники за неповнолітнього якщо він сам не бажає приймати спадщину? ЦК України надає право повнолітньому відмовитися від спадщини лише за згодою батьків. З огляду на вище сказане, можна спостерігати недосконалість норм цивільного законодавства з приводу даного питання.

Від імені малолітньої особи заяву про прийняття спадщини подають її батьки (усиновлювачі), опікун. Відповідно, заяву про прийняття спадщини протягом строку, встановленого для цього законом у 6 місяців, можуть відкликати: батьки від імені малолітньої, неповнолітня дитина зі згоди батьків, але обов'язково за згодою органів опіки та піклування. Аналізуючи положення ст. 1269 ЦК України, можна припустити, що неповнолітній може відкликати таку заяву самостійно, так як право на відкликання може подати особа, що подала заяву про прийняття спадщини. Однак, таке трактування суперечило би нормі ст. 1273, де він може здійснити даний правочин лише за згодою батьків чи піклувальників.

Майнові інтереси дитини забезпечені також правом на обов'язкову частку у спадщині. Малолітні, неповнолітні діти спадкодавця незалежно від

змісту заповіту спадкують половину частки, яка належала б кожному з них у разі спадкування за законом (обов'язкова частка).

Отже, можна зробити висновок, що закон хоча і ставить інтереси малолітніх та неповнолітніх спадкоємців під особливий захист, та все ж окремі його норми потребують подальшого вдосконалення.

Література:

1. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
2. Борисова В.І. Цивільне право України: у 2 т. Том 1/Підручник / За заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. – К., 2007. – 480 с.
3. Заїка Ю. Спадкове право України: Навч. посібник. – К. : Істина, 2006. – 216с.
4. Кухарев О. Є. Спадкове право України : навч.-практ. посіб. / О. Є. Кухарев. – К. : Правова єдність : Алерта, 2013. – 328 с.
5. Ярема А. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України: [В 4 т.] / Академія суддів України – К. : «А.С.К.», 2004. – (Нормативні документи та коментарі). – Т. 3 : Договірні зобов'язання. Недоговірні зобов'язання. Спадкове право. – 927с.

Пучка Оксана Анатоліївна,

*Студентка 2-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Давидова І.В.*

ПРАВОВІ СТАТУСИ ЗАЧАТОЇ, АЛЕ ЩЕ НЕ НАРОДЖЕНОЇ ОСОБИ У СПАДКОВИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ ТА ДИТИНИ, НАРОДЖЕНОЇ ПОЗА ШЛЮБОМ

Питання спадкового права залишаються в центрі уваги суспільства та держави, законодавців, кожного громадянина, оскільки питання спадщини стосуються інтересів кожного. Спадкове право являє собою сукупність правових норм, які встановлюють порядок переходу прав та обов'язків померлої особи (спадкодавця) за правом спадкування до спадкоємців.

Однією із найважливіших функцій держави є захист прав дитини.

Необхідність захисту спадкових прав зачатої, але ще не народженої дитини (особи), дитини, народженої поза шлюбом, правові статуси таких дітей набувають особливої актуальності, оскільки вказаному питанню не приділяється належної уваги вченими та законодавцями, які досліджуючи питання спадкових прав дитини, народженої у шлюбі, необґрунтовано залишають поза увагою правові аспекти спадкування дитини, народженої поза